

Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma

Ahall 25.04.2022 § 65

Valmistelija: Pekka Puustinen, HYTE-vastuuvalmistelija, ylilääkäri, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri, Perusterveydenhuollon yksikkö, Säde Rytönen, hyvinvointikoordinaattori, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri, Perusterveydenhuollon yksikkö, HYTE-tiimi

Pohjois-Savon alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021 - 2025 on strateginen alueellinen asiakirja, joka linjaa alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) koordinaation painopisteet ja niiden toimeenpanon.

Pohjois-Savossa alueellinen hyvinvointikertomus ja –suunnitelma on järjestyksessä toinen ja se tuli pakolliseksi 6/2021 hyväksytyn sote-lainsäädännön myötä (Sote-järjestämislaki, 7§: ”Hyvinvointialueen on raportoitava asukkaidensa hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain. Lisäksi hyvinvointialueen on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista.”).

Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön 36 §:n mukaan ”Aluehallitus hyväksyy ja vie aluevaltuustoon alueellisen hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman sekä seuraa, arvioi ja raportoi hyvinvoinnin, terveyden ja terveyserojen kehittymisestä aluevaltuustolle vuosittain”.

Valmistelusta on vastannut maakuntahallituksen ja sairaanhoitopiirin hallituksen nimeämä Pohjois-Savon poikkihallinnollinen HYTE-ryhmä, ja sen apuna on ollut valmisteluryhmä PSSHP:n perusterveydenhuollon yksikön hyvinvointikoordinaattori Säde Rytönen johdolla.

Pohjois-Savon hyvinvointikertomus ja -suunnitelma sisältää:

- OSA I hyvinvointikertomus eli hyvinvointianalyysi asukkaiden hyvinvoinnista ja siihen vaikuttavista tekijöistä sekä kuvaus toteutuneesta hyvinvoinnin edistämistoiminnasta vuosina 2017-2021
- OSA II hyvinvointisuunnitelma eli hyvinvointianalyysin pohjalta suunnitelman asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi vuosille 2021-2025

Pohjois-Savon asukkaiden hyvinvointitilan analyysi on muodostettu tarkastelemalla Pohjois-Savon hyvinvointitietoja vuosilta 2017-2021 ja vertaamalla niitä koko maan ja vertailumaakuntien tilanteeseen tuoden esille alueellisia ja väestöryhmittäisiä eroja hyvinvoinnissa ja terveydessä, HYTE-rakenteista ja palveluista alueella ja siten tuo esille alueen vahvuuksia ja hyvinvointivajeita.

Pohjois-Savon alueellinen hyvinvointisuunnitelma vuosille 2022-2025 perustuu hyvinvointianalyysin perustana käytettyyn tietosisältöön ja siitä koostettuihin ilmiöihin. Analyysin pohjalta alueemme hyvinvointivajeet on nostettu HYTE-työn painopisteiksi ja hyvinvointitavoitteiksi ja näiden edistämiseksi on tehty toimeenpanosuunnitelma.

HYTE-työn tärkeimmät painopisteet vuosille 2021-2025 ovat:

- Osallisuuden vahvistuminen ja yksinäisyyden vähentäminen
- Vanhemmuus vahvistuu
- Itsestä huolehtimisen ja terveellisten elintapojen edistäminen
- Mielen hyvinvointi ja riippuvuuksien ehkäisy
- Tapaturmien ja väkivallan ehkäiseminen
- HYTE –resurssien, rakenteiden ja prosessien vahvistaminen

Painopisteiden ja niiden tavoitteiden toimeenpanosuunnitelma on esitetty hyvinvointisuunnitelmassa taulukkoina.

Hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman tärkein merkitys on kohdentaa käytettävissä olevat resurssit väestön hyvinvointitietojen mukaan ja näin toteuttaa tiedolla johtamista. Lisäksi hyvinvointikertomus ja -suunnitelma muodostaa keskeisen tekijän hyvinvointialuestrategian laatimisessa (Laki hyvinvointialueesta 41§, hallintosääntö 3§).

Kunnat laativat myös omat lakisääteiset hyvinvointikertomuksensa ja -suunnitelmansa. Kunnat voivat hyödyntää alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman aineistoa työssään kuntalaistensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Pohjois-Savon laaja hyvinvointikertomus ja –suunnitelma 2021-2025:

OSA 1: Hyvinvointikertomus:

<https://www.hyvinvointikertomus.fi/preview/11522043326>

OSA 2: Hyvinvointisuunnitelma:

<https://www.hyvinvointikertomus.fi/preview/13377198395>

Esityslistan liitteenä:

- Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021-2025

Valmistelijan päätösehdotus:

Aluehallitus hyväksyy alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosille 2021-2025 ja vie sen aluevaltuuston päätettäväksi.

Esittelijä

va. hyvinvointialuejohtaja Pekkanen Leila

Päätösehdotus

Aluehallitus hyväksyy alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosille 2021-2025 ja antaa sen aluevaltuustolle tiedoksi. Aluehallitus seuraa, arvioi ja raportoi hyvinvoinnin, terveyden ja terveyserojen kehittymisestä aluevaltuustolle vuosittain.

Päätös

Merkitään pöytäkirjaan, että Säde Rytönen esitteli asiaa kokouksessa klo 10.11 - 10.36.

Merkitään pöytäkirjaan, että Jari Saarinen liittyi kokoukseen klo 10.30.

Va. hyvinvointialuejohtaja muutti kokouksessa päätösehdotustaan seuraavasti:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosille 2021 - 2025. Aluehallitus seuraa, arvioi ja raportoi hyvinvoinnin, terveyden ja terveyserojen kehittymisestä aluevaltuustolle vuosittain.

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Avall 30.05.2022 § 75
86/00.01.02.04/2022

Esityslistan liitteenä:

- Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021-2025

Päätösehdotus

Aluehallituksen päätösehdotus:

Aluevaltuusto hyväksyy alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosille 2021 - 2025.

Päätös

Merkitään pöytäkirjaan, että Pekka Puustinen, Säde Rytönen ja Helena Törmi esittelivät asiaa kokouksessa klo 10.25 - 12.00. Matti Semi poistui klo 11.42.

Kari Ojala esitti asian palauttamista valmisteluun. Puheenjohtaja totesi, ettei Ojalan esitystä ole kannatettu ja se raukeaa.

Päätösehdotus hyväksyttiin.